

Мұхтожларға ғамхүрлик - улуғ фазилат

11:15 / 22.02.2019 2161

Динимизда үзаро мәхрибонлик, сахийлик, қийналған кимсага ёрдам бериш ва ҳожатбарорлик каби хислатларға кенг тарғиб қилинади. Дарҳақиқат, инсон нафақат үзи ҳақида үйлаши, балки үзгалар дарди билан ҳам ҳамнафас бўлиб яшаши керак. Чунки, Аллоҳ таоло чин мўмин-мусулмонларни Куръони каримда шундай таърифлаган:

۱۰ ﴿تُرْحَمُونَ لِعَلَّكُمْ أَلَّهَ وَاتَّقُوا أَخْوَيْكُمْ بَيْنَ فَاصِلٍ حُوَا إِخْوَةُ الْمُؤْمِنُونَ إِنَّمَا﴾

«Албатта, мўминлар биродардирлар, бас, икки биродарингизнинг ўртасини ислоҳ қилинг ва Аллоҳга тақво қилинг, шоядки, раҳм қилинсангиз» (Хужурот сураси, 10-оят).

عَنِ وَيَنْهَوْنَ بِالْمَعْرُوفِ يَأْمُرُونَ بَعْضِ أَوْلَيَاءِ بَعْضُهُمْ وَالْمُؤْمِنَاتُ وَالْمُؤْمِنُونَ

اللَّهُ وَيُطِيعُونَ الْزَّكَوَةَ وَيُؤْتُونَ الصَّلَاةَ وَيُقِيمُونَ الْمُنْكَرَ

حَكِيمٌ عَزِيزٌ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ سَيِّدُ الْجَهَنَّمَ وَأُولَئِكَ وَرَسُولُهُ،^{٧١}

«Мўминлар ва мўминалар бир-бирларига дўстдирлар. Маъруфга буюурлар, мункардан қайтарурлар, намозни тўкис адо этурлар, закотни берурлар ҳамда Аллоҳга ва Унинг Расулига итоат қилурлар. Ана ўшаларга Аллоҳ албатта раҳм қилур. Албатта, Аллоҳ ўта иззатлидир, ўта ҳикматлидир» (Тавба сураси, 71-оят).

Бу борада Пайғамбаримиз саллалоҳу алайҳи васаллам ҳам ўз умматларини сифатлаб шундай деганлар:

“Мўмин мўминга нисбатан бир-бирини мустаҳкам тарзда ушлаб турган бино сингаридир” (Имом Бухорий ривоят қилган).

Демак, биз жамиятда яшар эканмиз, кундалик ҳаётимизда қўни-қўшни, дўсту ёрлар ва турли инсонлар билан мулоқотда бўламиз. Уларнинг орасида бошига мусибат тушган, қарзга ботган, оғир дардга учраган ва бошка қийинчиликларга дуч келгани бўлади. Бундай ҳолатдаги инсонларни дардини эшитиш ва имкон даражасида кўмак бериш мўминлик вазифаси ҳисобланади.

إِلَىٰ أَخْرَتِنِي لَوْلَا رَبِّ فَيَقُولَ الْمَوْتُ أَحَدٌ كُمُّ يَأْتِي قَبْلِ مَنْ رَزَقْنَاكُمْ مَّا مِنْ وَأَنْفَقُوا

الصَّلَاحِينَ مِنَ وَأَكُنْ فَاصَّدَّقَ قَرِيبٌ أَجَلٌ

١٠

«Ва бирингизга ўлим келиб: «Роббим, агар мени озгина муддатга орқага сурсанг-у, садақа қилсам ва солиҳлардан бўлсам», демасидан аввал Биз сизларга ризқ қилиб берган нарсалардан нафақа қилинг» (Мунофиқун сураси, 10-оят).

Куч-қувватнинг борида, молу-дунёнинг етарлигида ҳеч нарса хаёлга келмай, садақа қилишни эсга ҳам олмай, юриб-юриб, ўлим элчиси эшик қоқиб келганда Аллоҳга ёлбориб **“Мени озгина муддатга орқага сурсанг-у, садақа қилсам ва солиҳлардан бўлсам”**, дегандан фойда йўқ. Балки ёшлиқда, куч-қувватнинг борида ибодатларни ўрнида адо этиб, хайр-эҳсонни қилиб, ўзгаларнинг ҳожатини чиқариб солиҳ кимсалардан бўлиб олиш керак. Ана ўшанда ўлим элчиси келса, ҳеч нарсадан қўрқмай, ҳеч нарсага афсус қилмай кутиб олинади. Демак, вақтида Аллоҳ таоло берган ризқдан жойини топиб инфоқ қилиб қолиш керак. Кейин эса кеч бўлади.

Пайғамиримиз саллалоҳу алайҳи васаллам боқувчиси йўқ ва мискинларга ёрдам берган кимса ҳақида шундай деганлар:

“Бева ва мискинларни боқиши йўлида саъий-ҳаракат қилувчи киши худди Аллоҳ йўлида жидду жаҳд қилувчи кишидек ва кундузи рўздор кечаси эса ибодатда қоим бўлган кишидек (ажр-савобга эга бўлади)» (Бухорий ва Муслим ривоят қилишган).

Қавму қариндош ва маҳалла қўй ичида боқувчиси йўқ, қийналганларга таом бериш, уларни ҳолидан хабар олиб машаққат ва ташвишларини аритиш ҳам мўминнинг оғирини енгил қилишга киради. Бу ҳақда Пайғамбаримиз саллалоҳу алайҳи васаллам шундай деганлар:

“Бир биродаримнинг ҳожатида юриш мен учун мана бу масжидда (яъни Масжиди Набавийда) бир ой эътикоф ўтиришдан яхшироқдир. Ким биродарининг ҳожатини раво қилиб бергунигача у билан бирга юрса, Аллоҳ уни қадамлар тойиладиган кунда (қиёмат кунда) событқадам қиласди (қадами тойилмайди)” (Табароний ривоят қилган).

Нафақат моддий ёрдам балки, маънавий ёрдамга муҳтожларни ҳам эътиборимиздан четда қолдирмаслигимиз керак. Қавму қариндош ва маҳалла-кўй ичидаги адашиб, нотўғри йўлларга кириб қолган кимсаларга ёрдам қўлимиизни чўзиб, улар билан самимий муносабатда бўлишимиз лозим. Бу ҳақда Пайғамбаримиз саллалоҳу алайҳи васаллам шундай дедилар:

“Ким одамларни ҳидоят йўлига чақирса, унга ўзига эргашганларнинг ажрларича савоб бўлади. Ким одамларни залолат йўлига чақирса, Унга ўзига эргашганларнинг гуноҳларича гуноҳ бўлади” (Муслим ривоят қилган).

Демак, ҳар биримиз моддий ва маънавий кўмакда бардавом бўлсак, юқорида баён қилинган улкан савобларга эришамиз.

Islom.uz портали таҳририяти